

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

20 aprilie 2021 *

„Trimitere preliminară – Articolul 2 TUE – Valorile Uniunii Europene – Statul de drept – Articolul 49 TUE – Aderarea la Uniune – Menținerea nivelului de protecție a valorilor Uniunii – Protecție jurisdicțională efectivă – Articolul 19 TUE – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Domeniu de aplicare – Independența judecătorilor unui stat membru – Procedura de numire – Competența prim-ministrului – Participarea unui comitet de numire a membrilor sistemului judiciar”

În cauza C-896/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (Camera întâi a Tribunalului Civil, statuând în calitate de Curte Constituțională, Malta), prin decizia din 25 noiembrie 2019, primită de Curte la 5 decembrie 2019, în procedura

Repubblika

împotriva

II-Prim Ministru,

cu participarea:

WY,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, domnul A. Arabadjev, doamna A. Prechal, domnii M. Vilaras, M. Ilešić și N. Piçarra, președinți de cameră, doamna C. Toader, domnii M. Safjan, S. Rodin, F. Biltgen, doamna K. Jürimäe, domnii C. Lycourgos, P. G. Xuereb și doamna L. S. Rossi (raportoare), judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: doamna C. Strömholm, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 27 octombrie 2020,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Repubblika, de J. Azzopardi, avukat, S. Busuttil, advocate, și T. Comodini Cachia, avukat;

* Limba de procedură: malteza.

- pentru guvernul maltez, de V. Buttigieg și A. Buhagiar, în calitate de agenți, asistate de D. Sarmiento Ramirez-Escudero și V. Ferreres Comella, abogados;
- pentru guvernul belgian, de C. Pochet, M. Jacobs și L. Van den Broeck, în calitate de agenți;
- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman și C. S. Schillemans, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna și S. Żyrek, în calitate de agenți;
- pentru guvernul suedez, de C. Meyer-Seitz, H. Shev, H. Eklinder, R. Shahsavan Eriksson, A. M. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, O. Simonsson și J. Lundberg, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, inițial de K. Mifsud-Bonnici, P. J. O. Van Nuffel, H. Krämer și J. Aquilina, ulterior de K. Mifsud-Bonnici, P. J. O. Van Nuffel și J. Aquilina, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 17 decembrie 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 19 TUE și a articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Repubblika, o asociație, înregistrată ca persoană juridică în Malta, al cărei obiect este promovarea protecției justiției și a statului de drept în acest stat membru, pe de o parte, și Il-Prim Ministru (prim-ministrul, Malta), pe de altă parte, în legătură cu o *actio popularis* având ca obiect printre altele conformitatea cu dreptul Uniunii a dispozițiilor Constituției Maltei (denumită în continuare „Constituția”) care reglementează procedura de numire a judecătorilor.

Cadrul juridic

- 3 Constituția conține, în capitolul VIII, norme referitoare la magistratură, printre care cele care guvernează procedura de numire a judecătorilor.
- 4 În cadrul acestui capitol VIII, articolul 96 din Constituție prevede:

„(1) Imħallfin (judecătorii instanțelor superioare) sunt numiți de președintele Republicii la recomandarea prim-ministrului.

(2) O persoană nu este eligibilă pentru a fi numită judecător la instanțele superioare decât dacă, pe o perioadă continuă de cel puțin 12 ani sau pe perioade care totalizează cel puțin 12 ani, a exercitat profesia de avocat în Malta sau a deținut funcția de Magistrat (judecător al instanțelor inferioare) în Malta sau a exercitat succesiv cele două profesii.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (4), înainte ca prim-ministrul să emită recomandarea conform alineatului (1) cu privire la numirea unui judecător în cadrul instanțelor superioare [altul decât Prim Imħallef (președintele Curții Supreme)], Comitetul de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar instituit prin articolul 96A din prezenta Constituție are obligația să efectueze evaluarea în conformitate cu articolul 96A alineatul (6) literele (c), (d) sau (e).

(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (3), prim-ministrul are dreptul să nu urmeze rezultatele evaluării prevăzute la articolul (3):

Cu condiția ca, după ce prim-ministrul și-a exercitat puterile conferite de prezentul alineat, prim-ministrul sau Ministru responsabbli għall-ġustizzja (ministrul justiției):

- (a) să dispună publicarea în termen de cinci zile a unei declarații în *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta* prin care va comunica decizia de a exercita această putere și va indica motivele care au condus la respectiva decizie și
- (b) să facă o declarație în fața Kamra tad-Deputati (Camera Deputaților) cu privire la decizia menționată prin care să explice motivele pe care s-a întemeiat aceasta în nu mai târziu de a doua ședință a Camerei de la momentul la care avizul a fost comunicat președintelui Republicii în conformitate cu alineatul (1):

Cu toate acestea, dispozițiile primei teze a prezentului alineat nu se aplică în cazul numirii președintelui Curții Supreme.”

5 Articolul 96A din Constituție are următorul cuprins:

„(1) Se instituie un Comitet de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar, denumit în continuare «comitetul», care este un subcomitet al Kummissjoni għall-Amministrazzjoni tal-ġustizzja (Consiliul Superior al Justiției), instituit prin articolul 101A din prezenta Constituție și care are următoarea componență:

- (a) președintele Curții Supreme;
- (b) Avukat Ġenerali (procurorul general);
- (c) Awditur Ġenerali (auditorul general);
- (d) Kummissarju għall-Investigazzjonijiet Amministrattivi (comisarul pentru investigații administrative) (Ombudsman) și
- (e) președintele Kamra tal-Avukati (Camera Avocaților):

[...]

(2) Comitetul este prezidat de președintele Curții Supreme sau, în absența sa, de judecătorul care îl înlocuiește în conformitate cu alineatul (3) litera (d).

(3) (a) O persoană nu poate fi numită sau nu poate continua să exercite funcția de membru al comitetului dacă are calitatea de ministru, secretar de stat, membru al Camerei Deputaților, membru al administrației locale ori reprezentant sau candidat al unui partid politic:

[...]

(4) În exercitarea atribuțiilor lor, membrii comitetului acționează în deplină autonomie și nu sunt supuși direcției sau controlului vreunei alte persoane sau autorități.

[...]

(6) Atribuțiile comitetului sunt următoarele:

- (a) să primească și să examineze candidaturile persoanelor interesate de mandatul de judecător al instanțelor superioare (altele decât pentru postul de președinte al Curții Supreme) sau de judecător al instanțelor inferioare, cu excepția persoanelor cărora li se aplică litera (e);
- (b) să țină un registru permanent al candidaturilor menționate la litera (a), precum și al documentelor aferente acestora, care sunt secrete și sunt accesibile numai membrilor comitetului, prim-ministrului și ministrului justiției;
- (c) să conducă interviul și evaluarea candidaților pentru posturile menționate anterior în modul pe care îl consideră adecvat și, în acest scop, să solicite informații oricărei autorități publice atunci când consideră necesar acest lucru;
- (d) să consilieze prim-ministrul prin intermediul ministrului justiției cu privire la evaluarea eligibilității și a conformității candidaților pentru numirea lor în posturile citate anterior;
- (e) la cererea prim-ministrului, să îl consilieze cu privire la eligibilitatea și aptitudinile persoanelor care ocupă deja posturile de procuror general, auditor general, comisar pentru anchetele administrative sau judecător al instanțelor inferioare care urmează să fie numite în sistemul judiciar;
- (f) la cererea ministrului justiției, să îl consilieze cu privire la numirea în orice alt post în sistemul judiciar sau în cadrul instanțelor.

Evaluarea menționată la litera (d) este efectuată în termen de cel mult 60 de zile de la data la care comitetul primește candidaturile, iar avizul menționat la literele (e) și (f) va fi întocmit în termen de cel mult 30 de zile de la data la care a fost solicitat sau într-un alt termen stabilit de ministrul justiției cu acordul comitetului, prin decret publicat în *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta*.

(7) Procedurile din cadrul comitetului sunt confidențiale și trebuie desfășurate în ședință secretă; niciun membru sau secretar al comitetului nu poate fi chemat să depună mărturie în fața unei instanțe judecătorești sau a oricărui organism cu privire la orice document primit sau orice chestiune discutată de comitet sau comunicată acestuia.

(8) Comitetul își stabilește propria procedură și este obligat să publice, cu acordul ministrului justiției, criteriile pe baza cărora se efectuează evaluările sale.”

6 Articolul 97 din Constituție prevede:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului articol, judecătorii instanțelor superioare își încetează activitatea la împlinirea vârstei de 65 de ani.

(2) Judecătorii instanțelor superioare nu pot fi revocați din funcție decât de președintele Republicii ca urmare a unei moțiuni formulate de Camera Deputaților, cu votul a cel puțin două treimi dintre membrii acesteia, pentru motive care privesc incapacitatea acestora de a-și exercita funcția (care rezultă din infirmitate fizică sau psihică sau din orice altă cauză) ori pentru abateri disciplinare dovedite.

(3) Parlamentul poate reglementa prin lege procedura de prezentare a unei moțiuni, precum și pentru investigarea și dovedirea incapacității sau a abaterilor disciplinare ale judecătorilor instanțelor superioare în temeiul dispozițiilor alineatului anterior.”

7 Potrivit articolului 100 din Constituție:

„(1) Judecătorii instanțelor inferioare sunt numiți de președintele Republicii la recomandarea prim-ministrului.

(2) O persoană nu este eligibilă pentru a fi numită sau a exercita funcția de judecător la instanțele inferioare decât dacă a exercitat profesia de avocat în Malta pe o perioadă continuă de cel puțin șapte ani sau pe perioade care totalizează cel puțin șapte ani.

(3) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (4) al prezentului articol, judecătorii instanțelor inferioare își încetează activitatea la împlinirea vârstei de 65 de ani.

(4) Dispozițiile articolului 97 alineatele (2) și (3) din prezenta Constituție se aplică judecătorilor instanțelor inferioare.

(5) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (6), anterior datei la care prim-ministrul emite recomandarea în conformitate cu alineatul (1) pentru numirea unui judecător în cadrul instanțelor inferioare, Comitetul de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar instituit prin articolul 96A din prezenta Constituție are obligația să efectueze evaluarea în conformitate cu articolul 96 A alineatul (6) literele (c), (d) sau (e).

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (5), prim-ministrul are dreptul să nu urmeze rezultatele evaluării prevăzute la alineatul (5):

Cu condiția ca, după ce prim-ministrul și-a exercitat puterile conferite de prezentul alineat, prim-ministrul sau ministrul justiției:

(a) să dispună publicarea în termen de cinci zile a unei declarații în *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta* prin care va comunica decizia de a exercita această putere și va indica motivele care au condus la respectiva decizie și

(b) să facă o declarație în fața Camerei Deputaților cu privire la decizia menționată prin care să explice motivele pe care s-a întemeiat, nu mai târziu de în a doua ședință a Camerei de la momentul la care avizul a fost comunicat președintelui Republicii în conformitate cu alineatul (1).”

8 Articolul 101B alineatul (1) din Constituție prevede:

„Se instituie Comitetul pentru judecătorii instanțelor superioare și judecătorii instanțelor inferioare, [...] care este un subcomitet al Consiliului Superior al Justiției compus din trei judecători, care nu sunt membri ai Consiliului Superior al Justiției și care sunt aleși din rândul judecătorilor instanțelor superioare și al judecătorilor instanțelor inferioare potrivit normelor adoptate de Consiliul Superior al Justiției, astfel încât totuși, în cadrul unei proceduri disciplinare inițiate împotriva unui judecător al instanțelor inferioare, doi dintre cei trei membri trebuie să fie judecători ai instanțelor inferioare, iar în cadrul unei proceduri disciplinare inițiate împotriva unui judecător al instanțelor superioare, doi dintre cei trei membri trebuie să fie judecători ai instanțelor superioare.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

9 La 25 aprilie 2019, Repubblika a introdus, în conformitate cu articolul 116 din Constituție, o acțiune, calificată drept *actio popularis*, la instanța de trimitere, solicitând să se declare că, dat fiind sistemul existent de numire a judecătorilor, astfel cum este reglementat de articolele 96, 96A și 100 din Constituție, Republica Malta își încalcă obligațiile în temeiul, printre altele, al dispozițiilor articolului

19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE coroborat cu dispozițiile articolului 47 din cartă. Aceasta solicită de asemenea ca orice numire a unor judecători în cadrul sistemului existent care intervine în cursul procedurii inițiate de acțiunea populară menționată să fie declarată nulă și lipsită de efecte și ca alți judecători să fie numiți numai în conformitate cu recomandările cuprinse în Avizul nr. 940/2018 al Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (denumită în continuare „Comisia de la Veneția”) din 17 decembrie 2018 privind dispozițiile constituționale, separarea puterilor și independența organelor judiciare și represive în Malta [CDL-AD (2018)028], precum și cu articolul 19 alineatul (1) TUE și cu articolul 47 din cartă.

- 10 În susținerea cererii sale, Repubblika arată că puterea discreționară a prim-ministrului de a numi judecătorii, astfel cum reiese din articolele 96, 96A și 100 din Constituție, ridică îndoieli cu privire la independența acestor judecători. Ea subliniază, în această privință, că un anumit număr de judecători numiți din anul 2013 erau foarte activi în Partit laburista (Partidul Laburist), care se află la guvernare, sau au fost numiți astfel încât se poate suspecta o intruziune a puterii politice în puterea judecătorească.
- 11 Repubblika precizează de asemenea că atacă în mod specific ansamblul numirilor intervenite la 25 aprilie 2019 și care privesc trei judecători ai tribunalelor inferioare numiți ca judecători ai instanțelor superioare și trei noi judecători ai instanțelor inferioare (denumite în continuare „numirile din 25 aprilie 2019”), precum și orice altă numire care ar putea avea loc ulterior. Reclamanta susține, în această privință, că numirile respective au fost efectuate cu încălcarea Avizului nr. 940/2018 al Comisiei de la Veneția din 17 decembrie 2018.
- 12 Dimpotrivă, prim-ministrul apreciază că numirile din 25 aprilie 2019 sunt conforme cu Constituția și cu dreptul Uniunii. Nu ar exista nicio diferență între aceste numiri și orice altă numire a unor judecători care a avut loc de la adoptarea Constituției în cursul anului 1964, cu excepția faptului că, spre deosebire de numirile intervenite înainte de anul 2016, conformitatea candidaților prezentați în cursul anului 2019 cu funcțiile în cauză a fost examinată de Comitetul de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar instituit prin articolul 96A din Constituție. Astfel, argumentele prezentate de Repubblika ar privi, în realitate, orice numire a unor judecători care a avut loc până în prezent.
- 13 Potrivit prim-ministrului, procedura de numire în cauză este conformă cu cerințele articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă, astfel cum au fost interpretate de Curte.
- 14 Instanța de trimitere consideră că, în speță, aspectul care merită să fie examinat de Curte din perspectiva articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și a articolului 47 din cartă privește puterea discreționară pe care articolele 96, 96A și 100 din Constituție o conferă prim-ministrului în cadrul procedurii de numire a judecătorilor. În plus, potrivit acesteia, se ridică problema dacă modificarea constituțională efectuată în cursul anului 2016 a adus o ameliorare procedurii în cauză.
- 15 În aceste împrejurări, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (Camera întâi a Tribunalului Civil, statuând în calitate de Curte Constituțională, Malta) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 19 alineatul (1) [al doilea paragraf] TUE și articolul 47 din [cartă], interpretate separat sau împreună, trebuie considerate aplicabile în ceea ce privește validitatea articolelor 96, 96A și 100 din Constituție?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, competența prim-ministrului în procesul de numire a membrilor sistemului judiciar în Malta este conformă articolului 19 alineatul (1) TUE și articolului 47 din [cartă], având în vedere și articolul 96A din Constituție, intrat în vigoare în anul 2016?

- 3) În cazul în care se consideră că nu este conformă competența prim-ministrului, acest aspect trebuie luat în considerare în ceea ce privește doar numirile viitoare sau ar trebui să aibă un efect și asupra numirilor anterioare?”

Cererea de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate și procedura în fața Curții

- 16 În decizia sa de trimitere, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (Camera întâi a Tribunalului Civil, statuând în calitate de Curte Constituțională) a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii accelerate, în temeiul articolului 105 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 17 În susținerea cererii sale, instanța de trimitere a arătat în esență că întrebările care fac obiectul prezentei cauze sunt de interes național, un răspuns la acestea putând afecta securitatea juridică legată de hotărârile judecătorești pronunțate deja de diversele instanțe malteze, inclusiv de judecătorii numiți în luna aprilie 2019, precum și fundamentele și continuitatea sistemului jurisdicțional maltez. La aceasta s-ar adăuga faptul că, în viitorul apropiat, mai mulți judecători vor împlini vârsta de pensionare și că, în cursul prezentei proceduri, în lipsa înlocuirii judecătorilor respectivi cu alții, presiunea care rezultă din această situație asupra activității judecătorilor care rămân în funcție s-ar putea dovedi prejudiciabilă pentru dreptul fundamental la un proces echitabil într-un termen rezonabil.
- 18 Articolul 105 alineatul (1) din Regulamentul de procedură prevede că, la cererea instanței de trimitere sau, cu titlu excepțional, din oficiu, președintele Curții poate, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, să decidă judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii accelerate în cazul în care natura cauzei impune examinarea acesteia în termen scurt.
- 19 Trebuie amintit în această privință că o astfel de procedură accelerată constituie un instrument procedural destinat să răspundă unei situații de urgență extraordinare [Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 48].
- 20 Pe de altă parte, reiese de asemenea din jurisprudența Curții că este posibil ca procedura accelerată să nu fie aplicată atunci când, ca urmare a caracterului sensibil și complex al problemelor juridice ridicate de o cauză, este dificilă aplicarea unei astfel de proceduri, în special atunci când nu este adecvat să se scurteze faza scrisă a procedurii în fața Curții [Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 49].
- 21 În speță, la 19 decembrie 2019, președintele Curții a decis, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, să respingă cererea instanței de trimitere menționată la punctul 16 din prezenta hotărâre.
- 22 Astfel, mai întâi, însăși instanța de trimitere a considerat că acțiunea principală nu era atât de urgentă încât să motiveze adoptarea unor măsuri provizorii. În continuare, importanța efectelor hotărârii Curții în prezenta cauză asupra sistemului judiciar maltez nu este, ca atare, un motiv care să stabilească urgența necesară pentru a întemeia judecarea potrivit procedurii accelerate. În sfârșit, prezenta cauză ridică probleme sensibile și complexe care justificau să nu se deroge de la normele de procedură ordinare aplicabile în materia trimiterii preliminare.
- 23 În aceeași zi, președintele Curții a decis de asemenea ca prezenta cauză să beneficieze de un tratament prioritar, în temeiul articolului 53 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

- 24 În ședința care a avut loc la 27 octombrie 2020, Curtea a fost informată cu privire la faptul că fuseseră aduse anumite modificări Constituției în luna iulie 2020 în urma recomandărilor referitoare la sistemul de numire a membrilor sistemului judiciar formulate în Avizul nr. 940/2018 al Comisiei de la Venetia din 17 decembrie 2018 și că modificările respective făcuseră obiectul Avizului nr. 993/2020 al acestei comisii din 8 octombrie 2020 privind cele zece legi și proiecte de lege de transpunere a propunerilor legislative enunțate în Avizul Comisiei de la Venetia din 17 decembrie 2018 [CDL-AD (2020)019].

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

- 25 Guvernul polonez consideră că întrebările preliminare sunt inadmisibile pentru două motive.
- 26 Acest guvern arată, în primul rând, că instanța de trimitere a adresat Curții întrebările preliminare pentru ca, în funcție de răspunsurile date la acestea, să poată decide conformitatea dispozițiilor de drept maltez în discuție în litigiul principal cu dreptul Uniunii. Or, competența de a aprecia, în temeiul articolelor 258 și 259 TFUE, conformitatea unor dispoziții de drept național cu dreptul Uniunii ar reveni numai Curții, cu excluderea instanțelor naționale, și numai Comisia Europeană sau un stat membru ar putea iniția o procedură în temeiul acestor dispoziții ale dreptului Uniunii. În consecință, o instanță națională nu ar putea, în caz contrar eludând procedura prevăzută la articolele 258 și 259 TFUE, să se pronunțe cu privire la conformitatea dreptului național cu dreptul Uniunii întemeindu-se pe interpretarea acestui din urmă drept furnizată în cadrul procedurii preliminare, în măsura în care Curtea însăși nu s-ar considera competentă să efectueze un astfel de control al conformității în temeiul acestei din urmă proceduri. Prin urmare, interpretarea dreptului Uniunii furnizată de Curte în cadrul prezentei proceduri nu ar putea fi considerată necesară pentru soluționarea litigiului principal, în sensul articolului 267 TFUE.
- 27 În această privință, trebuie arătat că, astfel cum reiese din prezenta cerere de decizie preliminară, instanța de trimitere consideră că trebuie să obțină din partea Curții o interpretare a articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și a articolului 47 din cartă în raport cu îndoielile pe care le are, în cadrul unei *actio popularis* introduse în fața sa în temeiul dreptului național, cu privire la conformitatea dispozițiilor naționale referitoare la procesul de numire a judecătorilor cu aceste dispoziții ale dreptului Uniunii.
- 28 Or, procedura trimiterii preliminare instituită prin articolul 267 TFUE constituie tocmai o procedură de cooperare directă între Curte și instanțele statelor membre. În cadrul acestei proceduri, întemeiată pe o separare clară a funcțiilor între instanțele naționale și Curte, orice apreciere a situației de fapt din cauză este de competența instanței naționale, care trebuie să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții, în timp ce Curtea este abilitată să se pronunțe numai asupra interpretării sau a validității unui text al Uniunii pornind de la faptele care îi sunt indicate de instanța națională (Hotărârea din 25 octombrie 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, punctul 27, și Hotărârea din 30 mai 2018, Dell’Acqua, C-370/16, EU:C:2018:344, punctul 31).
- 29 Referitor la acest aspect, misiunea Curții trebuie diferențiată după cum este sesizată cu o trimitere preliminară, precum în speță, sau cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor. Astfel, în timp ce, în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Curtea trebuie să verifice dacă măsura sau practica națională contestată de Comisie sau de un alt stat membru este, în mod general și fără a fi necesar să existe un contencios referitor la aceasta la instanțele naționale, contrară dreptului

Uniunii, misiunea Curții în cadrul unei proceduri preliminare este, în schimb, de a asista instanța de trimitere în soluționarea litigiului concret pendinte în fața acesteia (Hotărârea din 26 martie 2020, Miasto Łowicz și Prokurator Generalny, C-558/18 și C-563/18, EU:C:2020:234, punctul 47).

- 30 Trebuie amintit de asemenea că, deși nu este de competența sa, în cadrul procedurii preliminare, să aprecieze compatibilitatea unor dispoziții din dreptul național cu normele dreptului Uniunii, Curtea este, în schimb, competentă să furnizeze instanței de trimitere toate elementele de interpretare a acestui din urmă drept care îi pot permite acesteia să aprecieze o asemenea conformitate în vederea soluționării cauzei cu care este sesizată (Hotărârea din 26 ianuarie 2010, Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, punctul 23 și jurisprudența citată). Revine instanței de trimitere sarcina de a efectua o astfel de apreciere, în lumina elementelor de interpretare astfel furnizate de Curte.
- 31 În consecință, trebuie înlăturată obiecția guvernului polonez menționată la punctul 26 din prezenta hotărâre, potrivit căreia un răspuns la întrebările adresate de instanța de trimitere în prezenta cauză în temeiul articolului 267 TFUE ar eluda articolele 258 și 259 TFUE.
- 32 În al doilea rând, guvernul polonez arată că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, în temeiul căruia statele membre sunt obligate să stabilească căi de atac efective în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, nu modifică substanța principiului atribuirii și nici întinderea competențelor Uniunii. Dimpotrivă, această dispoziție s-ar întemeia pe premisa potrivit căreia, în lipsa unei competențe a Uniunii în domeniul organizării sistemului judiciar, revine statelor membre sarcina de a desemna instanțele competente și de a prevedea norme procedurale adecvate destinate să asigure protecția drepturilor conferite justițiabililor de ordinea juridică a Uniunii. În consecință, nicio normă specifică care să reglementeze numirea judecătorilor sau organizarea instanțelor naționale nu ar putea fi dedusă din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE. În ceea ce privește articolul 47 din cartă, acesta nu ar fi aplicabil în speță. Într-adevăr, Republika ar fi exercitat o *actio popularis*, însă nu s-ar prevala de un drept subiectiv pe care l-ar avea în temeiul dreptului Uniunii. Astfel, în speță, nu ar exista o „punere în aplicare” a dreptului Uniunii, în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă.
- 33 În această privință, este suficient să se arate că obiecțiile astfel invocate de guvernul polonez s-au referit în esență la domeniul de aplicare însuși al dreptului Uniunii și în special al articolului 19 TUE și al articolului 47 din cartă și, prin urmare, la interpretarea acestor dispoziții. Asemenea argumente, care privesc fondul întrebărilor adresate, nu pot conduce astfel, prin însăși esența lor, la o inadmisibilitate a acestora [Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 80].
- 34 Prin urmare, întrebările preliminare sunt admisibile.

Cu privire la prima întrebare

- 35 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și articolul 47 din cartă trebuie interpretate în sensul că pot fi aplicate într-o cauză în care o instanță națională este sesizată cu o acțiune prevăzută de dreptul național și prin care se urmărește ca această instanță să se pronunțe cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a unor dispoziții naționale care reglementează procedura de numire a judecătorilor din statul membru căruia îi aparține instanța menționată.
- 36 În ceea ce privește, pe de o parte, domeniul de aplicare material al articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, trebuie amintit că această dispoziție vizează „domeniile reglementate de dreptul Uniunii”, independent de situația în care statele membre pun în aplicare acest drept, în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă [Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juízes

Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 29, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 111 și jurisprudența citată].

- 37 În temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, orice stat membru trebuie să se asigure astfel în special că organismele care, în calitate de „instanță” în sensul definit de dreptul Uniunii, fac parte din sistemul său de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul Uniunii și care sunt, prin urmare, susceptibile să se pronunțe, în această calitate, asupra aplicării sau a interpretării dreptului Uniunii îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective [Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 112 și jurisprudența citată].
- 38 În această privință, este cert că judecătorii maltezi pot fi chemați să statueze cu privire la chestiuni legate de aplicarea sau interpretarea dreptului Uniunii și că fac parte, în calitate de „instanțe”, în sensul definit de acest drept, din sistemul maltez de căi de atac în „domeniile reglementate de dreptul Uniunii”, în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, astfel încât aceste instanțe trebuie să îndeplinească cerințele unei protecții jurisdicționale efective [a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 114, precum și jurisprudența citată].
- 39 În plus, din cererea de decizie preliminară și din cuprinsul punctelor 9-11 din prezenta hotărâre rezultă că instanța de trimitere este sesizată cu o acțiune, prevăzută de dreptul național, prin care Repubblika contestă conformitatea unor dispoziții privind procedura de numire a judecătorilor maltezi, printre altele, cu cerințele de independență a sistemului judiciar al statelor membre prevăzute de dreptul Uniunii. Or, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE are vocația de a se aplica în contextul unei acțiuni având astfel ca obiect contestarea conformității cu dreptul Uniunii a unor dispoziții de drept național despre care se susține că pot afecta independența judecătorilor (a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctele 11-13 și 46-52).
- 40 În ceea ce privește, pe de altă parte, articolul 47 din cartă, trebuie amintit că această dispoziție, care constituie o reafirmare a principiului protecției jurisdicționale efective, consacră, în favoarea oricărei persoane ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii au fost încălcate, dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe judecătorești [Hotărârea din 27 iunie 2013, Agrokonsulting-04, C-93/12, EU:C:2013:432, punctul 59, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 87 și jurisprudența citată].
- 41 Astfel, recunoașterea dreptului menționat, într-o anumită cauză, presupune, după cum reiese din articolul 47 primul paragraf din cartă, ca persoana care îl invocă să se prevaleze de drepturi sau de libertăți garantate de dreptul Uniunii [Hotărârea din 6 octombrie 2020, État luxembourgeois (Dreptul la o cale de atac împotriva unei cereri de informații în materie fiscală), C-245/19 și C-246/19, EU:C:2020:795, punctul 55, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 88].
- 42 Or, din informațiile conținute în decizia de trimitere nu reiese că, în litigiul principal, Repubblika invocă un drept cu care ar fi investită în temeiul unei dispoziții de drept al Uniunii. Astfel, în acest litigiu este pusă în discuție conformitatea cu dreptul Uniunii a dispozițiilor constituționale care reglementează numirea judecătorilor.
- 43 Desigur, Repubblika contestă de asemenea legalitatea numirilor din 25 aprilie 2019, precum și a oricărei eventuale numiri ulterioare care nu ar fi conformă cu recomandările Avizului nr. 940/2018 al Comisiei de la Veneția din 17 decembrie 2018, precum și cu articolul 19 alineatul (1) TUE și cu articolul 47 din cartă. Contestația formulată de Repubblika în această privință nu se întemeiază însă

decât pe pretinsa neconformitate cu dreptul Uniunii a dispozițiilor constituționale menționate pe baza cărora au fost decise aceste numiri, fără ca Repubblica să invoce vreo încălcare, care decurge din numirile respective, a unui drept cu care ar fi investită în temeiul unei dispoziții de drept al Uniunii.

- 44 Astfel, conform articolului 51 alineatul (1) din cartă, articolul 47 din aceasta nu este, ca atare, aplicabil litigiului principal.
- 45 În aceste condiții, din moment ce articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE impune tuturor statelor membre să stabilească căile de atac necesare pentru a asigura, în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, o protecție jurisdicțională efectivă, în special în sensul articolului 47 din cartă, această din urmă dispoziție trebuie să fie luată în considerare în mod corespunzător în vederea interpretării articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE [Hotărârea din 14 iunie 2017, *Online Games* și alții, C-685/15, EU:C:2017:452, punctul 54, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, *A.B. și alții* (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 143 și jurisprudența citată].
- 46 Ținând seama de ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că poate fi aplicat într-o cauză în care o instanță națională este sesizată cu o acțiune prevăzută de dreptul național și prin care se urmărește ca această instanță să se pronunțe cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a unor dispoziții naționale care reglementează procedura de numire a judecătorilor din statul membru căruia îi aparține instanța menționată. În vederea interpretării acestei dispoziții, articolul 47 din cartă trebuie să fie luat în considerare în mod corespunzător.

Cu privire la a doua întrebare

- 47 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că se opune unor dispoziții naționale care conferă prim-ministrului statului membru în cauză o competență decisivă în procesul de numire a judecătorilor, prevăzând totodată intervenția, în acest proces, a unui organ însărcinat printre altele cu evaluarea candidaților pentru un post de judecător și cu furnizarea unui aviz prim-ministrului menționat.
- 48 În această privință, trebuie amintit că, deși organizarea justiției în statele membre intră în competența acestora din urmă, nu este mai puțin adevărat că, în exercitarea competenței menționate, statele membre sunt ținute să respecte obligațiile care decurg pentru acestea din dreptul Uniunii. Situația poate fi aceasta în special în ceea ce privește normele naționale referitoare la adoptarea deciziilor de numire a judecătorilor [a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 martie 2021, *A.B. și alții* (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 68 și jurisprudența citată, precum și punctul 79].
- 49 Articolul 19 TUE încredințează instanțelor naționale și Curții obligația de a garanta deplina aplicare a dreptului Uniunii în toate statele membre, precum și protecția jurisdicțională conferită justițiabililor de dreptul menționat [Hotărârea din 2 martie 2021, *A.B. și alții* (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 108].
- 50 În acest temei și astfel cum prevede articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, revine statelor membre sarcina să prevadă un sistem de căi de atac și de proceduri care să asigure un control jurisdicțional efectiv în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, precum și să asigure că instanțele care fac parte din acest sistem și care sunt susceptibile să se pronunțe asupra aplicării sau a interpretării dreptului Uniunii îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective [Hotărârea din 2 martie 2021, *A.B. și alții* (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctele 109 și 112, precum și jurisprudența citată].

- 51 În acest context, independența judecătorilor din statele membre prezintă o importanță fundamentală pentru ordinea juridică a Uniunii în diverse moduri (Hotărârea din 9 iulie 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, punctul 45). Astfel, aceasta este esențială pentru buna funcționare a sistemului de cooperare judiciară constituit de mecanismul trimerii preliminare prevăzut la articolul 267 TFUE, întrucât acest mecanism nu poate fi activat decât de o instanță care are sarcina de a aplica dreptul Uniunii, care îndeplinește printre altele acest criteriu de independență (a se vedea în special Hotărârea din 21 ianuarie 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, punctul 56 și jurisprudența citată). Pe de altă parte, cerința de independență a instanțelor, care este inerentă activității de judecată, ține de conținutul esențial al dreptului la protecție jurisdicțională efectivă și la un proces echitabil prevăzut la articolul 47 din cartă, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 martie 2020, Reexaminare Simpson/Consiliul și HG/Comisia, C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punctele 70 și 71, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 116 și jurisprudența citată].
- 52 Astfel, în timp ce articolul 47 din cartă contribuie la respectarea dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă al oricărui justițiabil care se prevalează, într-o anumită speță, de un drept pe care îl are în temeiul dreptului Uniunii, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE urmărește, la rândul său, să asigure că sistemul de căi de atac instituit de orice stat membru garantează protecția jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.
- 53 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, garanțiile de independență și de imparțialitate impuse în temeiul dreptului Uniunii postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea instanței, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei instanțe în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă [Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 53, Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențele sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 66, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 117 și jurisprudența citată].
- 54 Conform principiului separării puterilor ce caracterizează funcționarea unui stat de drept, trebuie în special să fie garantată independența instanțelor față de puterile legislativă și executivă [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 124, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 118].
- 55 În această privință, trebuie ca judecătorii să se afle la adăpost de intervenții sau de presiuni exterioare care le pot pune în pericol independența. Normele menționate la punctul 53 din prezenta hotărâre trebuie în special să permită excluderea nu numai a oricărei influențe directe, sub formă de instrucțiuni, ci și a formelor de influență indirectă susceptibile să orienteze deciziile judecătorilor în discuție [Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme), C-619/18, EU:C:2019:531, punctul 112, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 119].
- 56 În ceea ce privește în special condițiile în care intervin deciziile de numire a judecătorilor, Curtea a avut deja ocazia să precizeze că simplul fapt că judecătorii în cauză sunt numiți de președintele Republicii al unui stat membru nu este de natură să creeze o dependență a acestora din urmă față de acesta și nici să dea naștere unor îndoieli cu privire la imparțialitatea lor dacă, odată numite, persoanele interesate nu sunt supuse niciunei presiuni și nu primesc instrucțiuni în exercitarea funcțiilor lor [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a

Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 133, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 122].

- 57 Cu toate acestea, Curtea a arătat de asemenea că rămânea necesar să se asigure că condițiile de fond și modalitățile procedurale care conduc la adoptarea deciziilor respective de numire nu sunt de natură să dea naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor în discuție în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă, odată ce persoanele interesate sunt numite, și că trebuie printre altele în acest scop ca respectivele condiții și modalități să fie concepute astfel încât să îndeplinească cerințele amintite la punctul 55 din prezenta hotărâre [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctele 134 și 135, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 123].
- 58 În speță, îndoielile instanței de trimitere referitoare la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE privesc în esență dispozițiile naționale care conferă prim-ministrului statului membru în cauză o competență decisivă în procesul de numire a judecătorilor, prevăzând totodată intervenția, în acest proces, a unui organ însărcinat printre altele cu evaluarea candidaților la un post de judecător și cu furnizarea unui aviz prim-ministrului menționat.
- 59 În această privință, trebuie, în primul rând, să se arate că, astfel cum reiese din dosarul de care dispune Curtea, dispozițiile constituționale privind numirea judecătorilor au rămas neschimbate de la adoptarea lor în cursul anului 1964 până la reforma Constituției intervenită în anul 2016, care a instituit Comitetul de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar prevăzut la articolul 96A din Constituție. Înainte de această reformă, competența prim-ministrului nu era limitată decât de cerința potrivit căreia candidații la un post de judecător trebuiau să îndeplinească condițiile prevăzute de Constituție pentru a avea dreptul la un astfel de post.
- 60 Prin urmare, Republica Malta a aderat la Uniune în temeiul articolului 49 TUE tocmai pe baza dispozițiilor Constituției în vigoare înainte de reforma menționată.
- 61 Or, acest articol 49, care prevede posibilitatea oricărui stat european de a solicita să devină membru al Uniunii, precizează că respectiva posibilitate regrupează statele care au aderat în mod liber și voluntar la valorile comune prevăzute la articolul 2 TUE, care respectă aceste valori și care se angajează să le promoveze.
- 62 În special, din articolul 2 TUE rezultă că Uniunea se întemeiază pe valori precum statul de drept, care sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată printre altele prin justiție. În această privință, trebuie arătat că încrederea reciprocă dintre statele membre și în special dintre instanțele lor se întemeiază pe premisa fundamentală potrivit căreia statele membre împărtășesc o serie de valori comune pe care se întemeiază Uniunea, după cum se precizează la acest articol [a se vedea în acest sens Avizul 2/13 (Aderarea Uniunii la CEDO) din 18 decembrie 2014, EU:C:2014:2454, punctul 168, și Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 30].
- 63 Rezultă că respectarea de către un stat membru a valorilor consacrate la articolul 2 TUE constituie o condiție pentru a beneficia de toate drepturile care decurg din aplicarea tratatelor în privința acestui stat membru. Prin urmare, un stat membru nu își poate modifica legislația astfel încât să determine o reducere a protecției valorii statului de drept, valoare care este concretizată printre altele de articolul 19 TUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 108].

- 64 Statele membre sunt astfel obligate să asigure evitarea oricărei reduceri, în raport cu această valoare, a legislației lor în materie de organizare a justiției, abținându-se să adopte norme care ar aduce atingere independenței judecătorilor [a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 40].
- 65 În acest context, Curtea a statuat deja în esență că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că se opune unor dispoziții naționale care țin de organizarea justiției, de natură să constituie o reducere, în statul membru în cauză, a protecției valorii statului de drept, în special a garanțiilor de independență a judecătorilor [a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153].
- 66 În schimb, intervenția, în contextul unui proces de numire a judecătorilor, a unui organ precum Comitetul de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar instituit, cu ocazia reformei Constituției în anul 2016, prin articolul 96A din Constituție poate, în principiu, să fie de natură să contribuie la o obiectivizare a acestui proces, limitând marja de manevră de care dispune prim-ministrul în exercitarea competenței care îi este conferită în materie. În plus, un astfel de organ trebuie să fie el însuși suficient de independent față de puterile legislativă și executivă și de autoritatea căreia i se solicită să prezinte un aviz privind evaluarea candidaților la un post de judecător [a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctele 137 și 138, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctele 124 și 125].
- 67 În speță, o serie de norme menționate de instanța de trimitere par a fi de natură să garanteze independența Comitetului de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar față de puterile legislativă și executivă. Acest lucru este valabil în ceea ce privește normele cuprinse la articolul 96A alineatele (1)-(3) din Constituție referitoare la compunerea comitetului respectiv, precum și la interdicția unor persoane politice de a face parte din acesta, obligația impusă membrilor comitetului respectiv de articolul 96A alineatul (4) din Constituție de a acționa în deplină autonomie și fără a fi supuși direcției sau controlului oricărei alte persoane sau autorități, precum și obligația aceluiași comitet de a publica, cu acordul ministrului justiției, criteriile pe care își bazează evaluările, lucru care, de altfel, a fost făcut, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 91 din concluziile sale.
- 68 Pe de altă parte, în prezenta cauză, instanța de trimitere nu a exprimat îndoieli cu privire la condițiile în care membrii Comitetului de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar instituit prin articolul 96A din Constituție au fost desemnați sau cu privire la modul în care același organ își îndeplinește în mod concret rolul.
- 69 Rezultă astfel că instituirea Comitetului de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar prin articolul 96A din Constituție consolidează garanția independenței judecătorilor.
- 70 În al doilea rând, trebuie arătat că, astfel cum subliniază în special Comisia, deși prim-ministrul dispune, în conformitate cu dispozițiile naționale în discuție în litigiul principal, de o competență certă în numirea judecătorilor, nu este mai puțin adevărat că exercitarea acestei competențe este încadrată de condițiile de experiență profesională care trebuie îndeplinite de candidații la posturile de judecător, aceste condiții fiind prevăzute la articolul 96 alineatul (2) și la articolul 100 alineatul (2) din Constituție.
- 71 Pe de altă parte, deși este adevărat că prim-ministrul poate decide să prezinte președintelui Republicii numirea unui candidat care nu este propus de Comitetul de Numire a Membrilor Sistemului Judiciar instituit prin articolul 96A din Constituție, acesta este totuși obligat, într-o asemenea ipoteză, conform

articolului 96 alineatul (4) și articolului 100 alineatul (6) din Constituție, să comunice Camerei Deputaților, precum și publicului motivele sale, cu excepția celor privind desemnarea președintelui Curții Supreme, prin intermediul unei declarații publicate în *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta*. Or, în măsura în care prim-ministrul exercită această competență numai în mod cu totul excepțional și respectă în mod strict și efectiv o astfel de obligație de motivare, această competență nu este de natură să creeze îndoieli legitime cu privire la independența candidaților aleși.

- 72 Ținând seama de toate aceste elemente, nu rezultă că dispozițiile naționale în discuție în litigiul principal referitoare la numirea judecătorilor sunt, ca atare, de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor numiți în privința unor elemente exterioare, în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislative și executive, și referitoare la imparțialitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă și că astfel acestea pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a acestor judecători de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire justițiabililor într-o societate democratică și într-un stat de drept.
- 73 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că nu se opune unor dispoziții naționale care conferă prim-ministrului statului membru în cauză o competență decisivă în procesul de numire a judecătorilor, prevăzând totodată intervenția, în acest proces, a unui organ independent însărcinat printre altele cu evaluarea candidaților la un post de judecător și cu furnizarea unui aviz prim-ministrului menționat.

Cu privire la a treia întrebare

- 74 Având în vedere răspunsul dat la a doua întrebare, nu este necesar să se răspundă la a treia întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 75 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

- 1) **Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că poate fi aplicat într-o cauză în care o instanță națională este sesizată cu o acțiune prevăzută de dreptul național și prin care se urmărește ca această instanță să se pronunțe cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a unor dispoziții naționale care reglementează procedura de numire a judecătorilor din statul membru căruia îi aparține instanța menționată. În vederea interpretării acestei dispoziții, articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie să fie luat în considerare în mod corespunzător.**
- 2) **Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că nu se opune unor dispoziții naționale care conferă prim-ministrului statului membru în cauză o competență decisivă în procesul de numire a judecătorilor, prevăzând totodată intervenția, în acest proces, a unui organ independent însărcinat printre altele cu evaluarea candidaților la un post de judecător și cu furnizarea unui aviz prim-ministrului menționat.**

Semnături